

Finanšu ministrija

Par aktualizēto izlīdzināmo vienību vērtību aprēķinu jaunajā PFI modelī.

2026.gada 20.janvāris

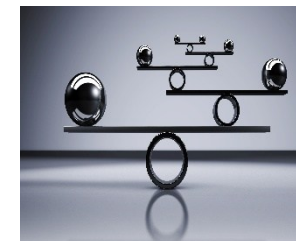
Finanšu ministrija

Jaunais PFI modelis ir vērsts uz reģionāli sabalansētu resursu sadali starp pašvaldībām, kā arī būtiski mazina administratīvo slogu pašvaldībās

Nekustāmā īpašuma nodokļa ieņēmumi paliek pašvaldības rīcībā.

Nav maksātāji jeb pašvaldības, kas veic iemaksas PFI fondā un dotāciju saņēmēji no PFI fonda.

Aktualizēti kritēriji, par pamatu ņemot pašvaldību vidējās izmaksas.

Tiek mazināts administratīvais slogs, atsakoties no savstarpējiem norēķiniem par izglītības pakalpojumiem sākot no 1.kases un PFI aprēķinā integrējot finansējumu interešu izglītībai un valsts līdzfinansējumu brīvpusdienām.

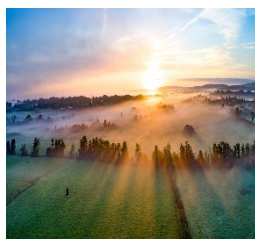
Finanšu ministrija

PFI sistēmā iekļautie kritēriji un to vērtību noteikšana nodrošina sistēmas efektivitāti un caurspīdīgumu

Visi pašvaldību izdevumi tiek attiecināti uz pašvaldību pakalpojumu saņēmēju grupām

Pašvaldību funkciju nodrošināšanai nepieciešamais finansējums tiek noteikts izmantojot vidējās pakalpojuma izmaksas

Teritorijas platības rādītājs nodrošina pašvaldībām finanšu resursus arī pie maza iedzīvotāju blīvuma

PFI aprēķini tiek veikti, izmantojot informāciju no valsts administrētām datu bāzēm, sabalansējot sistēmas efektivitāti ar sarežģītību

Finanšu ministrija

Tiek ieviesta jauna pieeja izglītības funkcijas vidējo izmaksu iekļaušanā PFI, kas nodrošinās mērķētāku finansējuma sadali un mazinās administratīvo slogu

- PFI kritērijos tiek piedāvāts izmantot izglītojamo skaitu*, kas mācās attiecīgajā pašvaldībā, nevis dzīvo attiecīgajā teritorijā.
- Papildināti izglītības funkcijas vidējo izmaksu aprēķins ar diviem jauniem kritērijiem, kas mērķēti tiek izmantoti aprēķinos, lai integrētu PFI sistēmā:
 - finansējumu interešu izglītībai;
 - valsts budžeta finansējumu brīvpusdienām izglītojamiem no 1. līdz 4. klasei.
- Kritērija aprēķinos izmantoti Valsts izglītības informācijas sistēmas dati par izglītojamiem izglītības iestādēs.

* izglītojamie pašvaldību dibinātās vispārizglītojošās izglītības iestādēs, pašvaldību dibinātās profesionālajās izglītības iestādēs, izņemot speciālās izglītības iestādēs, kas nodrošina internāta pakalpojumus

Finanšu ministrija

PFI sistēmā aktualizētās kritēriju vērtības ietver pašvaldību pastāvīgo funkciju vidējās izmaksas

Pamatojoties uz šo vērtību lielumu, tiek aprēķināts izlīdzināmo vienību skaits katrā pašvaldībā

$$N_i = 1,00 \times a_i + 3,69 \times b_i + 4,06 \times c_i + 0,87 \times d_i + 1,61 \times e_i + 0,43 \times f_i + 0,68 \times g_i$$

- N_i — izlīdzināmo vienību skaits attiecīgajā pašvaldībā;
 a_i — iedzīvotāju skaits attiecīgajā pašvaldībā;
 b_i — bērnu skaits vecumā līdz 6 gadiem attiecīgajā pašvaldībā;
 c_i — izglītojamo skaits no 1.klases pašvaldības dibinātās vispārizglītojošās izglītības iestādēs un izglītojamo skaits pašvaldības dibinātās profesionālās izglītības iestādēs, izņemot speciālās izglītības iestādēs, kas nodrošina internāta pakalpojumus;
 d_i — darbaspējas vecumu pārsniegušo iedzīvotāju skaits attiecīgajā pašvaldībā;
 e_i — attiecīgās pašvaldības teritorijas platība kvadrātkilometros
 f_i — izglītojamo skaits interešu izglītībā
 g_i — 1.-4.klases izglītojamie vispārizglītojošās izglītības iestādēs

Nr.p .k.	Vērtību nosaukums	Sākotnējās vērtības	Aktualizētās vērtības *
1.	Iedzīvotāju skaits	1	1
2.	Bērnu līdz 6 g. skaits (deklarētie)	2,34	3,69
3.	Izglītojamo skaits pašvaldību izglītības iestādēs**	-	4,06
4.	Izglītojamo skaits interesu izglītībā	-	0,43
5.	Izglītojamo skaits 1.-4.klasē	-	0,68
6.	Iedzīvotāju virs darba spējas vecuma skaits	0,74	0,87
7.	Teritorijas platība km2	1,52	1,61

*Pakalpojumu vidējās izmaksās ievērtēti iepriekšējo gadu faktiskie pašvaldību izdevumi bez valsts budžeta finansējuma

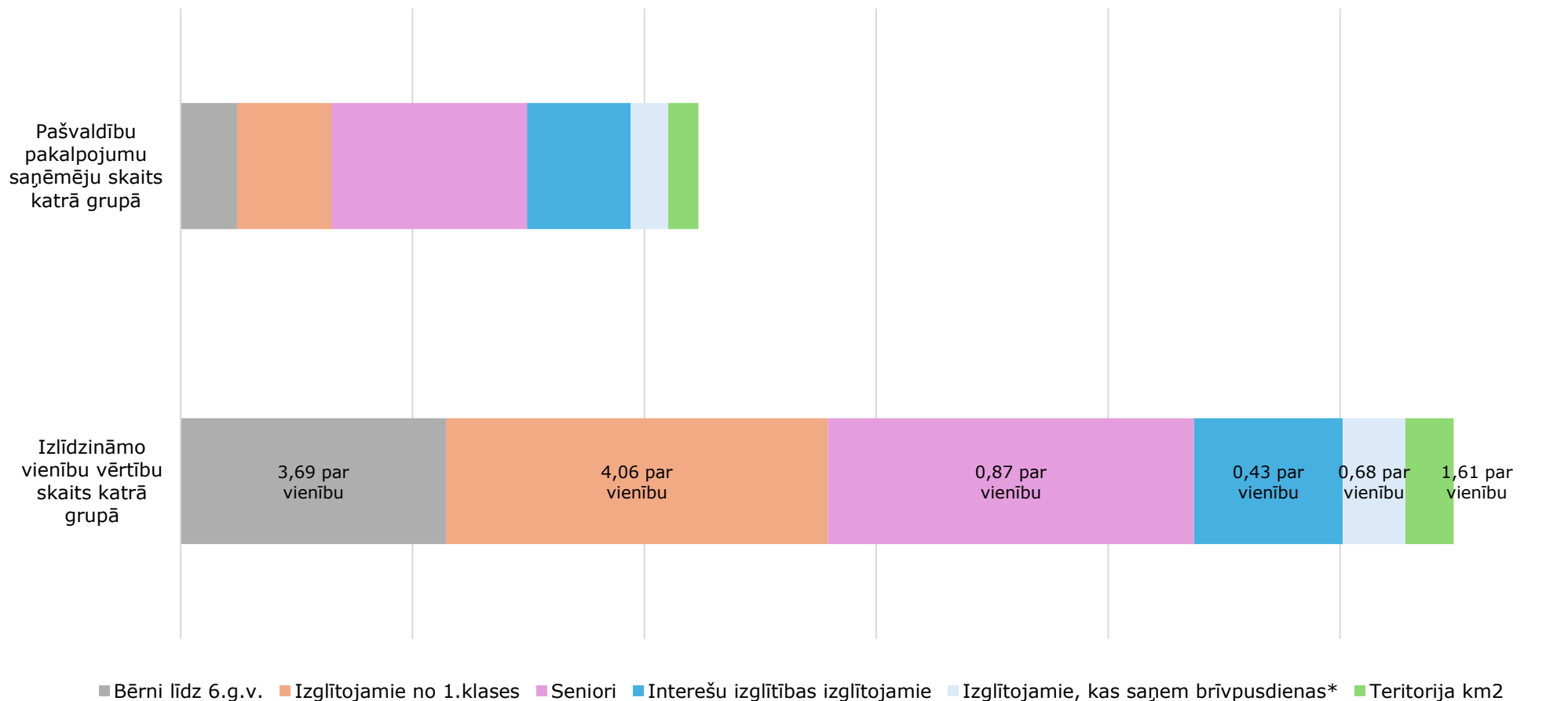
** izglītojamie pašvaldību dibinātās vispārizglītojošās izglītības iestādēs, pašvaldību dibinātās profesionālajās izglītības iestādēs, izņemot speciālās izglītības iestādēs, kas nodrošina internāta pakalpojumus

Finanšu ministrija

Katras pašvaldības aprēķinātais izlīdzināmo vienību skaits ietver konkrētās pašvaldības demogrāfiskās un teritoriālās atšķirības

Izlīdzināmo vienību aprēķināšanas pamatprincips jaunajā PFI modelī

* 1.-4.klase

Finanšu ministrija

Izlīdzināmo vienību vērtību aprēķināšanai izmanto pēdējo trīs gadu faktiskos pašvaldību izdevumus pa funkcionālajām kategorijām pēc auditētajiem pašvaldību gada pārskatiem

Klasifikācijas kods	Izdevumu posteņa nosaukums	Pašvaldību vidējie izdevumi 2022. - 2024.g. (VK dati - gada pārskats), atņemot valsts budžeta transfertus atsevišķās funkcijās	
		Izdevumi, euro	Izdevumi, %
	II. Izdevumi kopā*	2 984 399 551	100%
01.000	Vispārējie valdības dienesti	275 814 174	9,2%
03.000	Sabiedriskā kārtība un drošība	61 266 890	2,1%
04.000	Ekonomiskā darbība	541 902 594	18,2%
05.000	Vides aizsardzība	45 852 413	1,5%
06.000	Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	330 657 499	11,1%
07.000	Veselība	17 162 481	0,6%
08.000	Atpūta, kultūra un reliģija	245 316 198	8,2%
09.000	Izglītība	1 037 038 760	34,7%
10.000	Sociālā aizsardzība	429 388 542	14,4%

* izņemot Aizsardzību

Datu avots: Valsts kase

Finanšu ministrija

Attiecinot izdevumus uz pašvaldību pakalpojumu saņēmēju grupām (iedzīvotāji, bērni, skolēni, seniori un teritorija) tiek iegūts īpatsvars, kas parāda, kuru funkciju nodrošināšanai pašvaldībās tiek izlietoti lielāki finanšu resursi

Izdevumu posteņa nosaukums	Kritēriju grupu attiecināšanas koeficienti						
	Iedzīvotāju skaits	Bērnu skaits vecumā līdz 6 gadiem	Izglītojamo skaits no 1. klases	Izglītojamo skaits interešu izglītībā	Izglītojamo skaits 1.-4. klasē	Darbspējas vecumu pārsniegušo iedzīvotāju skaits	Pašvaldības platība, km ²
Vispārējie valdības dienesti	0,80	0,05	0,05	0,00	0,00	0,04	0,06
Sabiedriskā kārtība un drošība	0,73	0,05	0,13	0,00	0,00	0,02	0,07
Ekonomiskā darbība	0,81	0,01	0,10	0,00	0,00	0,03	0,05
Vides aizsardzība	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	0,70	0,01	0,01	0,00	0,00	0,20	0,08
Veselība	0,30	0,10	0,10	0,00	0,00	0,50	0,00
Atpūta, kultūra un reliģija	0,75	0,02	0,05	0,00	0,00	0,18	0,00
Izglītība	0,20	0,25	0,44	0,07	0,04	0,00	0,00
Sociālā aizsardzība	0,39	0,12	0,18	0,00	0,00	0,31	0,00

Pašvaldību izdevumus raksturojošie kritēriji	Aprēķinātais īpatsvars
Iedzīvotāju skaits	0,51636848
Bērnu skaits vecumā līdz 6 gadiem	0,11492715
Izglītojamo skaits no 1.klases	0,21003263
Izglītojamo skaits interešu izglītībā	0,02432406
Izglītojamo skaits 1.-4.klasē	0,01389946
Darbspējas vecumu pārsniegušo iedzīvotāju skaits	0,09398711
Pašvaldības platība, km ²	0,02646110

Finanšu ministrija

Izmantojot pašvaldību izdevumus raksturojošo kritēriju īpatsvarus, kopējo iedzīvotāju skaitu, iedzīvotāju skaitu katrā no minētajām grupām un teritorijas platību aprēķina izlīdzināmo vienību vērtības

	Pašvaldību izdevumus raksturojošie kritēriji	Aprēķinātais īpatsvars	Skaits uz 01.01.2025.*	1 vienības īpatsvars	Izlīdzināmās vienības vērtība
a	Iedzīvotāju skaits	0,51636848	2 024 584	0,00000026	1,00
b	Bērnu skaits vecumā līdz 6 gadiem	0,11492715	122 014	0,00000094	3,69
c	Izglītojamo skaits no 1.klases * uz 01.09.2025.	0,21003263	202 755	0,00000104	4,06
d	Izglītojamo skaits interešu izglītībā * uz 01.09.2025.	0,02432406	223 894	0,00000011	0,43
e	Izglītojamo skaits 1.-4.klasē * uz 01.09.2025.	0,01389946	80 656	0,00000017	0,68
f	Darbspējas vecumu pārsniegušo iedzīvotāju skaits	0,09398711	422 173	0,00000022	0,87
g	Pašvaldības platība, km ²	0,02646110	64 594	0,00000041	1,61

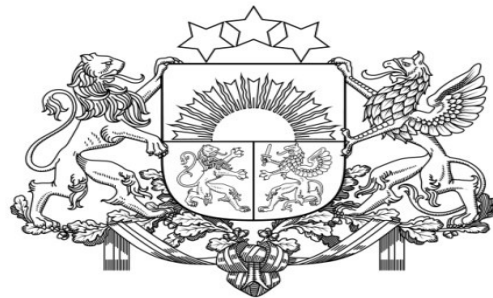

Finanšu ministrija

Ieguvumi no PFI sistēmas maiņas

- **Mazināts administratīvais slogs** – atteikšanās no savstarpējiem norēķiniem skolās, PFI aprēķinā integrējot finansējumu interešu izglītībai un valsts līdzfinansējumu brīvpusdienām.
- **NĪN pilnā apmērā paliek pašvaldībām** – ir iespējams realizēt mērķētu nekustamā īpašuma nodokļa politiku un pilnveidot dialogu ar iedzīvotājiem.
- **Nav iemaksātāji PFI fondā un dotāciju saņēmēji.**
- **Noteiktas kritēriju vērtības** pamatojoties uz pašvaldību autonomo funkciju vidējām izmaksām (2022.-2024.gads).

Finanšu ministrija

**Paldies par konstruktīvu sadarbību, atklātu
dialogu un mērķtiecīgu rīcību!**